

Poradnictwo małżeńskie i młodzieżowe
Marriage and youth counseling

Program studiów dla przedmiotu obowiązujący od cyklu kształcenia	2024/2025
Kierunek studiów	Psychologia
Rok i semestr studiów	Rok V/ Semestr IX
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia na kierunku	Ogólnoakademicki
Moduł kształcenia dla przedmiotu	Specjalnościowy
Nazwa specjalizacji (jeśli przedmiot specjalizacyjny)	Psychoterapia i terapia seksualna; Psychologia kliniczna i psychoterapia
Status przedmiotu	Do wyboru

Forma zajęć	Liczba godzin		ECTS	Forma zaliczenia	Waga
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne			
Wykład	30	16	2	Egzamin	100%
Razem za zajęcia dydaktyczne	30	16			
Praca własna studenta	15	29			
Ogółem	50	50			

Cele kształcenia dla przedmiotu

1.	Zapoznanie studentów z przedmiotem, celami i zadaniami, kontekstami stosowania oraz typowymi metodami pracy w poradnictwie małżeńskim oraz z różnicami między tym rodzajem wsparcia psychologicznego a innymi.
2.	Zapoznanie studentów z modelami rozwoju, prezentacji w zróżnicowanych kontekstach i grupach społecznych oraz możliwości wsparcia w zakresie zróżnicowanych problemów rozwojowych w fazie adolescencji oraz w małżeństwie.
3.	Prezentacja kompetencji psychologicznych niezbędnych do efektywnego świadczenia poradnictwa małżeńskiego i młodzieżowego.

Efekty uczenia się

WIEDZA			
L.p.	Efekty przedmiotowe (Student zna i rozumie)	Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W1	Student zna i rozumie specyfikę, cele i konteksty stosowania oraz kwestie etyczne dotyczące poradnictwa małżeńskiego i młodzieżowego i różnice pomiędzy poradnictwem psychologicznym a innymi formami wsparcia i psychoterapii.	PS_WG11_Mgr	Egzamin pisemny – pytania zamknięte.
W2	Student posiada wiedzę na temat wybranych modeli koncepcyjnych, kompetencyjnych i rozwojowych wykorzystywanych w procesie poradnictwa małżeńskiego i młodzieżowego.	PS_WG11_Mgr	Egzamin pisemny – pytania zamknięte i otwarte (z zakresu interpretacji).
W3	Student zna i rozumie specyfikę i charakterystyczne manifestacje problemów psychologicznych i typowych istotnych wydarzeń/kryzysów w zróżnicowanych etapach małżeństwa oraz okresu adolescencji.	PS_WG06_Mgr	Egzamin pisemny – pytania zamknięte i otwarte (z zakresu interpretacji).

UMIĘTNOŚCI			
L.p.	Efekty przedmiotowe (Student potrafi)	Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji efektów uczenia się
U1	Student potrafi przeprowadzić analizę czynników ryzyka i czynników ochronnych dla konstruktywnego przystosowania się pary małżeńskiej lub adolescenta do wyzwań związanych z pojawieniem się kryzysu normatywnego lub nienormatywnego w cyklu życia.	PS_UW02_Mgr PS_UW03_Mgr PS_UW09_Mgr	Egzamin pisemny – pytania otwarte (z zakresu konceptualizacji przypadku).
U2	Student potrafi wskazać adekwatne do problemu metody i techniki możliwe do wykorzystania w procesie poradnictwa małżeńskiego i młodzieżowego.	PS_UW06_Mgr PS_UW08_Mgr PS_UO01_Mgr	Egzamin pisemny – pytania otwarte (z zakresu konceptualizacji przypadku).
U3	Student potrafi poddać krytycznej analizie zróżnicowane przypadki i scenariusze poradnictwa małżeńskiego i młodzieżowego z punktu widzenia zasad etyki zawodu psychologa.	PS_UW03_Mgr PS_UW02_Mgr PS_UW08_Mgr	Egzamin pisemny – pytania otwarte (z zakresu konceptualizacji przypadku).

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

L.p.	Efekty przedmiotowe (Student jest gotów do)	Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji efektów uczenia się
K1	Student jest gotów do etycznego świadczenia poradnictwa małżeńskiego i młodzieżowego zachowując świadomość ograniczeń roli i kompetencji psychologa w tym zakresie oraz własnych ograniczeń w zakresie wiedzy i kompetencji.	PS_KO01_Mgr PS_KR02_Mgr	Aktywność na zajęciach (dyskusja, debata, pytania i odpowiedzi)
K2	Student jest gotów do przyjęcia empatycznej, tolerancyjnej postawy względem osób sięgających po wsparcie psychologiczne ze zróżnicowanych powodów związanych z wyzwaniami rozwojowymi i problemami relacyjnymi.	PS_KO01_Mgr PS_KO05_Mgr	Aktywność na zajęciach (dyskusja, debata, pytania i odpowiedzi)
K3	Student jest gotów do samodzielnego rozwoju własnych kompetencji i analizy własnych postaw i przekonań w zakresie poradnictwa udzielanego osobom doświadczającym problemów relacyjnych i wyzwań rozwojowych.	PS_KO01_Mgr PS_KO03_Mgr PS_KR01_Mgr	Aktywność na zajęciach (dyskusja, debata, pytania i odpowiedzi)

Treści kształcenia

L.p.	Treść kształcenia (tematyka zajęć)	Liczba godzin	
		Wykład	
		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1.	Wprowadzenie. Zakres poradnictwa małżeńskiego i młodzieżowego – cele i obszary pracy, proces i dynamika relacji z klientem. Różnice między poradnictwem psychologicznym, psychoterapią, mediacją i kuratelą.	3	1
2.	Etyka poradnictwa małżeńskiego i młodzieżowego. Granice kompetencji psychologa. Dozwolone i niedozwolone cele poradnictwa. Tajemnica zawodowa i prawo klienta do poufności w pracy z małżeństwami, rodzicami i dziećmi. Przekierowywanie klientów do adekwatnych specjalistów i usług – praktyczne strategie.	3	1
3.	Specyficzne problemy poradnictwa małżeńskiego – Satysfakcja partnerska w cyklu życia małżeńskiego a pełnienie ról rodzicielskich. Determinanty satysfakcji małżeńskiej, bliskości w związku i zaspokajania potrzeb emocjonalnych. Praktyczne wsparcie i interwencje w zakresie zwiększania satysfakcji małżeńskiej.	3	2
4.	Specyficzne problemy poradnictwa małżeńskiego – Stres, kryzysy, rozwiązywanie problemów. Fazy związku, typowe wyzwania i kryzysy. Ocena sposobu komunikacji i rozwiązywania problemów w związku. Ćwiczenie zdolności komunikacji, rozwiązywania problemów, adaptacji pokryzysowej.	3	2
5.	Specyficzne problemy poradnictwa małżeńskiego – konflikty małżeńskie i ich wpływ na funkcjonowanie dzieci, separacja i problemy rozwodowe w poradnictwie, konflikty rozwodowe i porozwodowe a mediacje rodzinne, konflikty rodzice-nastolatki i ich rozwiązywanie przy pomocy mediacji.	3	2
6.	Specyficzne problemy poradnictwa młodzieżowego – adolescencja w ujęciu psychologii rozwojowej. Typowe wyzwania i kryzysy w fazie adolescencji. Adolescenci reprezentujący grupy mniejszościowe – specyficzne wyzwania i zasoby. Cele i obszary interwencji w poradnictwie młodzieżowym.	3	2
7.	Specyficzne problemy poradnictwa młodzieżowego – objawy zaburzeń psychicznych, stosowanie substancji psychoaktywnych, doświadczanie przemocy w rodzinie, przemocy w szkole, przemocy w internecie, przemocy seksualnej. Zakres praw i obowiązków psychologa w ramach procesu poradnictwa.	3	2
8.	Specyficzne problemy poradnictwa młodzieżowego – problemy relacyjne rówieśnicze i rodzinne, adaptacja dziecka do typowych problemów rodzinnych, separacji/rozvodu, utraty rodzica.	3	2
9.	Specyficzne problemy poradnictwa młodzieżowego – tożsamość i rozwój osobisty. Możliwości wsparcia w zakresie ekspresji tożsamości seksualnej, poradnictwa zawodowego. Wsparcie w dostępie do zróżnicowanych źródeł zasobów.	3	1
10.	Specyficzne problemy poradnictwa młodzieżowego – zaburzenia neurorozwojowe: zaburzenia ze spektrum autyzmu, ADHD. Zaburzenia poznawcze, intelektualne/uczenia się. Problemy szkolne.	3	1
Razem		30	16

Metody kształcenia

Forma zajęć	Metody kształcenia
Wykład	Wykład informacyjny z prezentacją multimedialną, analiza przypadków i przykładów, dyskusja, debata.

Warunki zaliczenia

Sposób zaliczenia	Wagi (%)

	Wykład
Egzamin pisemny	100
Razem	100

Rozliczenie pracy własnej studenta

L.p.	Czynności w ramach pracy własnej	Szacowana liczba godzin	
		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1.	Lektura obowiązkowa	7	22
2.	Przygotowanie do egzaminu	7	7
Razem		15	29

Literatura obowiązkowa

1.	Kluczyńska, S., Czabała, Cz. (2015). <i>Poradnictwo psychologiczne</i> . Wydawnictwo Naukowe PWN.
2.	Landwójtowicz, P., Dzierżanowska-Peszko, J. (2014). <i>Człowiek wobec sytuacji trudnych. Poradnictwo i terapia</i> . Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego.
3.	McLeod, J. (2019). <i>An introduction to counselling and psychotherapy</i> . Open University Press.

Literatura uzupełniająca

1.	J. Morrison, K. Flegel (2018). <i>Interviewing Children and Adolescents</i> , The Guilford Press.
2.	Sommers-Flanagan, J., Sommers-Flanagan, R. (2018). <i>Counseling and psychotherapy theories in context and practice: Skills, strategies, and techniques</i> . Wiley.
3.	Hupp, S. (2018). <i>Child and adolescent psychotherapy</i> . Cambridge University Press.

Inne materiały dydaktyczne

1.	
2.	
3.	